

ΣΧΕΔΙΟΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ

ΤΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ

ΣΧΟΛΕΙΟΥ

ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ,

Κατὰ τὸ

ΚΟΝΤΟΣΚΑΛΙΟΝ.

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ,

ΕΚ ΤΗΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑΣ Η ΑΓΑΘΕ ΒΑΠΣ.

(Διευθυνομένης ὑπὸ **Ι. ΔΕΩΝΙΔΟΥ.**)

1846

Π Ρ Ο Λ Ο Γ Ο Σ .

ΚΑΘΗΚΟΝ ἱερὸν ὑποχρεοῖ πάντα εὐλασθητὸν καὶ φιλόκαλον ὁμογενῆ, εἰς τὸ νὰ κηρύξῃ εὐγνωμονῶν τὴν ὁποίαν, ὡς φιλόσοργος μήτηρ, ἢ Ἁγία τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία, ἀνέλαβε πρόνοιαν ὑπὲρ τῆς βελτιώσεως τῶν ἀπανταχοῦ τῆς Ὀθωμανικῆς ἐπικρατείας Σχολείων, πρὸς ἠθικὴν καὶ νοητικὴν πρόβδον τῆς φοιτήσεως Νεολαίας. Τῷ ὄντι οὐδὲ μέχρι τῆς ἐκδόσεως τοῦ περὶ Σχολείων νέου Κανονισμοῦ κερήμελει τὸ ἱερὸν τῆς παιδείας γῆμα, καθὼς τινες, μυρία κωλύματα ὡς τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ταύτης προνοίας ἴσως εἰς τοὺς σκοποὺς αὐτῶν ὑποψοῦντες, ἐπέμεσαν πολλὰ καὶ δια δημοσίων ὀργάνων, ἐνοχοποιῶντες οἰονεὶ τὴν Μεγάλην Ἐκκλησίαν, ὡς διατάξασαν Σχολείων διοργανισμόν, χωρὶς νὰ διοργανίση, οὐδὲ νὰ μεταρρυθμίση κανέν ἐκ τῶν προϋπαρχόντων Σχολείων, τῶν ὁποίων τὰ ἀσύτατα λόγια, ὡς ἴσδον ἀρχῆς, διέλυσαι καὶ ἄλλο δημόσιον ὄργανον, μάλιστα δὲ μηδενίζει ταῦτα ἢ ἐμβριθῆς τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας ἐνῶπις περὶ βελτιώσεως ὅλων τῶν μέχρι τοῦδε συστηθέντων, καὶ τῶν εἰσέτι συστηθησομένων κατὰ διαφόρους καιροὺς καὶ τόπους Σχολείων.

Ἐννοεῖται ὅτι, τοῦ χρόνου προϊόντος, καὶ ὁ διοργανισμὸς θάλει βελτιωθῆ, καὶ τὰ Σχολεῖα θέλουσι λάβει μορφήν καλητέραν ἀναμφιβόλως, ἐπειδὴ ἡ πείρα θέλει γίνεαι ὀνηρὴ ἴσως εἰς πολλῶν μὲν μεταρρυθμισιν, πλείστων δὲ ἄλλων ἐκ νέου διάταξιν· καθότι, καλῆς τεθείσης ἀρχῆς, κάλλιστον ἔσται καὶ τὸ τέλος.

Ἐκ πείρας γνωρίζων καὶ ὁ ὑποφαινόμενος τὰς πολλὰς τῶν Σχολείων ἐλλείψεις, θεωρῶ ἤδη τὴν οὐσιωδέστεραν ἔλλειψιν ἀναπληρωθεῖσαν διὰ τῆς συντόνου προθυμίας, τὴν ὁποίαν ἔδειξεν ἡ Μεγάλη τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία διὰ τῆς ἐκδόσεως τοῦ Κανονισμοῦ. Τὰς μερικὰς ἄλλας ἐλλείψεις οἱ μὲν φιλόπονοι καὶ φιλότιμοι διδάσκαλοι δι' ἰδιαιτέρων Κανονισμῶν, ἀφορώντων μερικῶς εἰς τὴν ἰδίαν αὐτῶν Σχολήν, εἶμαι εὐελπίς ὅτι θέλουσιν ἀναπληρώσει· τὰς δὲ λοιπὰς οἱ Κ.Κ. Ἐφοροὶ, καὶ πρόκριτοι τῶν ἐνοριῶν, διὰ τοῦ ζήλου, τὸν ὁποῖον θέλουσι δεικνύει εἰς τὴν διεξαγωγὴν τῶν τῆς Ἐφορείας καθηκόντων, συναμιλλώμενοι φιλότιμον καὶ ἱερὰν ἀμιλλαν, καὶ ὡς κρῖκος ἀλύτσεως

συνδεόμενοι μετὰ τῆς Γενικῆς Ἐφορείας καὶ τῶν διδασκάλων. Ἐλπίζω ὅτι διὰ τῆς τριπλῆς ταύτης συμπράξεως, θέλωσι βελτιοῦσθαι τὰ Σχολεῖα, ὅσον τὸ δυνατόν, συναυξάνοντα μὲ τὴν τοῦ χρόνου πρόδον.

Ἐκ τοιοῦτου καθήκοντος καὶ ἡμεῖς ἀρμόζοντες, κατ' ἐπιμονὴν μάλιστα ἀπαίτησιν τῶν ΚΚ Ἐφόρων, καὶ λοιπῶν προκρίτων, ἠναγκάσθημεν νὰ ἐφαρμόσωμεν μερικώτερον καὶ ἀπλούστερόν τινα διοργανισμόν, ὡς πρὸς τὴν ἡμετέραν ἐνοριακὴν Σχολὴν, ἀναλόγως τῶν φοιτῶντων παιδίων, καὶ τῆς ἐνοριακῆς καταστάσεως: ἐφ' ᾧ καὶ ἔδεησεν ἵνα λεπτομερέστερον διαγράψωμεν τὰ καθήκοντα τῶν μαθητῶν, μετὰ τῶν ἀνηκουσῶν ἐκλογῶν ἀμειβῶν καὶ ποινῶν, πρὸς ἠθικὴν καὶ νοητικὴν αὐτῶν βελτίωσιν. Περὶ τῶν καθηκόντων λέγω μόνον τῶν Μαθητῶν, ἐπειδὴ ὅσον περὶ τῶν καθηκόντων τοῦ διδασκάλου καὶ τῶν Ἐφόρων, καὶ αὐτὸς ὁ Πατριαρχικὸς τῶν Σχολείων διοργανισμὸς ἀρκούντως περιλαμβάνει τὰ δεόντα τῶν ὁποῖον ὑπ' ᾧ ἔχοντες οἱ διδάσκαλοι θέλωσι διεξάγειν καὶ διακυβεῖν τὴν ἐμπιστευθεῖσαν εἰς αὐτοὺς Νεολογίαν.

Ἐπ' αὐτῷ τούτῳ καὶ ὁ ἀλληλοδιδάσκαλος τῆς ἐκείνης ἡμῶν ἠναγκάσθη κατὰ προτροπὴν τῶν Ἐφόρων, ἵνα διατάξῃ τὰ δεόντα, ὅσον περὶ τῆς Ἀλληλοδιδασκτικῆς Σχολῆς, καὶ συνέταξε Σχέδιον Κανονισμοῦ περὶ τῆς Ἀλληλοδιδασκτικῆς Σχολῆς.

Διὰ νὰ ἔχωσι δὲ πάντοτε ὑπ' ᾧ τὰ ἴδια αὐτῶν καθήκοντα οἱ μαθηταί, καὶ οὕτω μόνον οὗτοι εἰς ἰδίῳ ἀναγινώσκοντες τὰ τοῦ Νόμου, νὰ γνωρίζωσιν, ἂν ἦναι ὑπεύθυνοι, ἢ ἀθῶοι, ἂν ἀξίωσι ἀμειβῶν ἢ ποινῶν, χωρὶς νὰ γίνωνται παράπονα ἀπὸ μέρους τῶν συγγενῶν, ἢ ἀπ' αὐτῶν τῶν ἰδίων, ἀπεφάσισεν ἡ Ἐφορεία τῆς Σχολῆς, διὰ νὰ ἐκδώσῃ εἰς φῶς τὸν παρόντα Κανονισμόν, καὶ οὕτω νὰ διανέμῃται εἰς ἕν ἀντίτυπον εἰς ἕκαστον μαθητὴν, καὶ νὰ διαφυλάττεται ἡ εὐρύθμος ἐκείνη καὶ καλὴ ἀρμονία, διὰ τῆς προόδου τῶν μαθημάτων, καὶ τῆς χρηστῆς διαγωγῆς τῶν μαθητευόντων: πράγμα ποθητὸν μὲν ὑπὸ παντὸς φιλοτίμου καὶ φιλογενοῦς ἀνδρός, πρὸ πάντων δὲ ὑπὸ τῶν καὶ τῆς ἰδίας μὴ φειδομένων ζωῆς διδασκάλων, πρὸς βελτίωσιν αὐτῶν τούτων.

Ἄν δ' εἰς τινὰς φανῇ ὁ παρὼν Κανονισμὸς ἀτελής, ἢ ἀνάρμοστος, ἂς ἐνθυμηθῇ ὅτι εἶναι μερικὸς ὡς πρὸς τὴν ἐνοριακὴν ἡμῶν Σχολὴν, τὴν ὁποίαν πληρέστερον γνωρίζουσιν οἱ πειραθέντες αὐτῆς.

1846, Μαΐου 1.

Ὁ Ἐλληνοδιδάσκαλος
B. Δ. ΚΑΛΛΙΦΩΝ.

ΣΧΕΔΙΟΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ

ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

Τῆς Ἀγίας Κυριαχῆς,

ΚΑΤΑ ΤΟ ΚΟΝΤΟΣΚΑΛΙΟΝ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

Περὶ τῶν καθηκόντων τῶν μαθητῶν.

Ἄρθρ. α. Ὅε κασποσ μαθητῆσ εἰσερχόμενος ἀπὸ πρῶτασ εἰσ τὴν παράδοσιν, πρέπει νὰ φυλάττῃ ἄκραν εἰσθαξίαν, ποῶν καὶ τὸ Χριστιανικὸν τοῦ σαυροῦ σημεῖον μετὰ τοῦ ἀπαιτουμένου σχήματος: νὰ καθῆται εἰσ τὸν διορισμένον αὐτοῦ τόπον, μὴ περιφερόμενος ἔνθεν κἀκεῖθεν: εἰσερχομένου τοῦ διδασκάλου εἰσ τὴν παράδοσιν, νὰ γίνῃται ἡ κοινὴ συνήθησ προσευχὴ, τὴν ὁποίαν εἶναι ὑπόχρεοι νὰ γνωρίζωσιν οἱ μαθηταὶ ἐκ στήθους: ἐν καιρῷ νὰ λέγῃ ἕκαστοσ τῶν μαθητῶν ὀρθίος τὸ διορισμένον καθ' ἡμέραν μάθημα καλῶσ καὶ εὐκρινῶσ: μετὰ τὴν παράδοσιν τοῦ μαθήματος νὰ γράφωσιν δύο ἐκ τῶν μαθητῶν κατὰ πρῶτον τὴν ἐξήγησιν τοῦ μαθήματος εἰσ τὸ Γραφεῖον, χωρὶσ τινος θυρόδου καὶ ψιθυρισμοῦ: μετὰ τὴν γραφὴν τῆσ ἐξηγήσεωσ, χωρὶσ τινος προφάσεωσ, νὰ εἰσέρχωνται εἰσ τὴν παράδοσιν: μετὰ τὴν διόρθωσιν τῆσ ἐξηγήσεωσ νὰ γράφωσιν ὅλοι ὁμοῦ ἡσυχῶσ, ἐνὸσ ἐξ αὐτῶν ὑπαγορευόντοσ αὐτήν: ἐπομένωσ νὰ καθῆνται εὐτάκτωσ, ὅπου

δεῖ, μελετῶντές τι, καὶ πειθόμενοι εἰς τὸν ἐπὶ κεφαλῆς αὐτῶν Παιδονόμον: τελειουμένης τῆς ὥρας τῶν μαθημάτων, νὰ ἀπέρχωνται κατὰ διαταγὴν τοῦ διδασκάλου ἀνὰ δύο διὰ τὸ γεῦμα, ἐπιστατοῦντος τοῦ Παιδονόμου, χωρὶς νὰ ἐπισωρεύωνται ἢ ἐντός, ἢ καὶ ἐκτός τῆς Σχολῆς, ἢ εἰς τὸν τῆς ἐκκλησίας νάρθηκα, ἢ ἄλλοθι: μεταμίαν ὥραν νὰ ἔρχωνται αὐθις εἰς τὸ σχολεῖον χωρὶς τινος θορυβοῦ: μέχρι τῆς τοῦ διδασκάλου εἰσελεύσεως εἰς τὴν παράδοσιν, τὴν ἔλλειψιν τοῦ ὁποίου ἀναπληροῖ ὁ Παιδονόμος, νὰ κάθηνται ἡσυχῶς μελετῶντες: μετὰ τὸ ἐσπέριον μῆθημα, γενεμένης τῆς ἑσπερῆς συνήθους προσευχῆς νὰ ἀπέρχηται κατὰ διαταγὴν τοῦ διδασκάλου ἕκαστος εἰς τὴν ἴδια μετὰ τῆς ἀνηκούσης εὐταξίας, ἐπιστατοῦντος τοῦ Παιδονόμου.

Ἄρθρ. β. Μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τῆς Ἐκκλησίας ἀπὸ πρωίας οἱ μαθηταὶ ἀρχόμενοι πρέπει νὰ ἔρχωνται εἰς τὴν Σχολὴν μέχρι μιᾶς ὥρας. Ἡ ἔναρξις τῶν πρὸ Μεσημβρίας μαθημάτων, καθὼς καὶ τῶν μετὰ Μεσημβρίαν, σημαίνεται διὰ τοῦ Κώδωνος, ὅτε καὶ προειδοποιούμενοι οἱ μαθηταὶ ἀφίστανται ὀρθιοὶ ἐπὶ τῶν θέσεων αὐτῶν, μέχρι τῆς εἰς τὴν παράδοσιν εἰσελεύσεως τοῦ διδασκάλου: διὰ τοῦ Κώδωνος ὡσαύτως σημαίνεται καὶ ἡ ἔναρξις παντὸς μαθήματος ἐκάστης τάξεως, καθὼς καὶ ὁ καιρὸς τοῦ γεύματος, καὶ τῆς ἐσπερινῆς προσευχῆς: ὅτε ἀμέσως ἀνίστανται εὐσχημόνως οἱ μαθηταί: τὸν ἀναγνώστην δὲ τῆς προσευχῆς διορίζει ὁ διδάσκαλος διὰ κλήρου: ὅστις εἶναι ὑπόχρεως, ἅμα ἀκούσῃ παρὰ τοῦ διδασκάλου τὸ ὄνομα αὐτοῦ,

ἐκφωνήσας τὸ « Πάρεμι » ὄρθιος, νὰ ἀρχίσῃ τὴν προσευχὴν· αὐτὸς οὗτος ὑποχρεοῦται διὰ νὰ ἀναγνώσῃ καὶ τὴν πρωϊνὴν τῆς ἐπιούσης προσευχὴν. Τελειουμένης δὲ τῆς ὥρας τῆς προσευχῆς, νὰ μὴ κάθηνται οἱ μαθηταί, ἂν δὲν ἀκούσῃ ἕκαστος τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐξαγόμενον διὰ τοῦ κλήρου· τοῦτο δὲ γίνεσθαι καὶ τὴν πρωΐαν καὶ τὴν ἑσπέρην, διὰ νὰ σημειῶνται κάραια οἱ ἐλλείποντες μαθηταί εἰς τὸν ἐπὶ τούτῳ διωρισμένον πίνακα.

Ἄρθρ. γ'. Κανεὶς μαθητὴς δὲν εἶναι δεκτὸς εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Σχολὴν, ἂν δὲν ᾔηται γεγυμνασμένος ἐντελῶς εἰς τὴν ἐλεσθεραν ἀνάγνωσιν καὶ τὴν καλλιγραφίαν, καὶ εἰς τὰ λοιπὰ ἐν μέρει προκαταρκτικὰ μαθήματα, καὶ τινος τύπους τῶν ὀνομάτων καὶ ῥημάτων, καὶ ἂν δὲν ἔχη τακτικὸν ἀπολυτήριον ἀλληλοδιδασκατικοῦ σχολείου προσυπογεγραμμένον ἀμερολήπτως ὑπὸ τε τοῦ ἀλληλοδιδασκάλου καὶ τῶν Ἐφόρων τῆς Σχολῆς.

Ἄρθρ. δ'. Οἷος δὴποτε μαθητὴς, εἴτε ἐκ τῆς ἡμετέρας ἀλληλοδιδασκατικῆς Σχολῆς, εἴτε ἄλλοθεν, δὲν εἶναι παραδεκτὸς εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Σχολὴν, ἂν δὲν παρουσιασθῇ προηγουμένως μετὰ τοῦ πατρὸς, ἢ τινος τῶν συγγενῶν, ἢ προστατῶν του εἰς τὴν Ἐφορείαν τῆς Σχολῆς, παρ' ἧς λαμβάνων τακτικὸν εἰσιτήριο, θέλει παρουσιάζεσθαι εἰς τὸν Ἑλληνοδιδάσκαλον, διὰ νὰ διορίσῃ αὐτόν, ὅπου ἀνήκει, καὶ νὰ ὀδηγήσῃ αὐτόν τε καὶ τὸν πατέρα αὐτοῦ εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων αὐτῶν, διδοὺς αὐτοῖς ἐν ἀντίτυπον τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ, καὶ λαμβάνων ἐνυπόγραφον ὑπόσχεσιν παρὰ τοῦ πατρὸς, ἢ προ-

στάτου, ἢ συγγενοῦς τοῦ μαθητοῦ, ὅτι θέλει ἀφιερώσει αὐτὸν εἰς τὴν πρόνοιαν τοῦ διδασκάλου, χωρὶς διόλου νὰ ἐπεμβάινῃ εἰς τὰ τῆς διδασκαλίας, ἢ τῆς Ἐφορείας καθήκοντα· τὸ τοῦ Ἐφόρου εἰσιτήριον, καθὼς καὶ τὸ τῶν γονέων ἐνυπόγραφον, θέλουσι διαφυλάττεσθαι παρὰ τῷ Ἑλληναδιδασκάλῳ ἰδι᾽ ἐνδεχομένας περιστάσεις.

Ἄρθρ. 2. Ὀφείλει ἕκαστος ἐκ τῶν μαθητῶν εἰς τε τοὺς ἐστειροὺς καὶ ἡθροὺς τῶν Κυριακῶν καὶ ἑορτῶν νὰ παρευρίσκηται εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, ἰστάμενος, ὅπου δεῖ, μὲ ἄκρην εὐταξίαν, χωρὶς νὰ ἐπισωρευωνται εἰς τὸ ἱερόν, ἐκτὸς τῶν κανοναρχούντων, ἢ νὰ περιφέρωνται ἔξω τῆς Ἐκκλησίας, ἐκτὸς ἀνάγκης, καὶ νὰ μὴν ἐλθσίπωσιν, εἰ μὴ διὰ σωματικὴν ἀσθένειαν, ἢ ἄλλην τινὰ ἀναπόδραστον ἀνάγκην· μετὰ δὲ τὴν ἀπόλυσιν τῆς Ἐκκλησίας ἕκαστος ν' ἀπέρχεται εἰς τὰ ἴδια μὲ εὐταξίαν.

Ἄρθρ. 3. Ὀφείλουσιν οἱ μαθηταὶ νὰ φοιτῶσιν ἀναποφείκτως εἰς τὴν Σχολὴν καθ' ἑκάστην ἡμέραν, καθ' ἣν ὁ διδάσκαλος ἔχει μάθημα, ἀλλ' ἢ νὰ μὴν ἀνακόπωνται ἀπὸ τὴν συνέχειαν τῶν μαθημάτων, ὅτε ὄχι μόνον δὲν καρποφοροῦσιν, ἀλλὰ καὶ ἀπεθωροῦσιν, μὲ λῆψιν τοῦ διδασκάλου μεγίστην. Τοῦτο δὲ πρέπει νὰ φυλάττηται ἀπαραβάτως καὶ πρὸ Μεσημβρίας, καὶ μετὰ Μεσημβρίας· ἀλλ' ἂν κατεπεῖγοισά τις ἀνάγκη βιάζῃ αὐτοὺς νὰ ἐλλείψωσιν, ἀφείκτως πρέπει νὰ εἰδοποιήται ὁ διδάσκαλος, ἢ δι' αὐτοῦ τοῦ Μαθητοῦ, ἢ δι' ἄλλου τινός, διὰ νὰ σχημαθῇ εἰς τὸν ἐπὶ σούτῳ διορισμένον Πίνακα τῶν ἐλλειπόντων μαθητῶν· προτιμότερον ἅμας εἶναι νὰ

ἐλλείπωσι τὸ σάββατον μετὰ μεσημβρίαν, ὅτε γίνεται παύσις, διὰ νὰ μὴ γίνηται τὸ πικραμικρὸν πρόσκομμα εἰς τὴν συνέχειαν τῶν μαθημάτων.

Ἄρθρ. ζ'. Ὁ ἕκαστος τῶν Μαθητῶν προσκαλούμενος ὑπὸ τοῦ διδασκάλου εἰς οἰανδήποτε ὥραν, ὀφείλει ν' ἀπέρχηται ἀμέσως εἰς αὐτόν, ἐκτὸς ἀνάγκης, εἴτε μετὰ τὴν παράδοσιν πρὸς ἑσπέραν, εἴτε ἐν καιρῷ Κυριακῶν καὶ ἑορτῶν.

Ἄρθρ. η'. Χρειαζεῖ ἀπαραιτήτως ὁ μαθητὴς καθ' ἑκάστην εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, νὰ ἐκτελῇ τα θρησκευτικὰ του χρεῖη, ἀπὸ ἑρῶτας καὶ ἑσπέρας, νὰ μὴ ἀντιβαίνη εἰς τὰς διαταγὰς τῶν γονέων του, καὶ ἐν γένει, ὅλων τῶν ἀνωτέρων του, νὰ μὴ ἐξέρχηται ἔξω τῆς οἰκίας, χωρὶς τῆς ἀδείας τῶν ἀνωτέρων του, καὶ παντάπασιν δὲν πρέπει νὰ ὑποσαρεστήῃ τοὺς περὶ τοῦ καλοῦ καὶ τῆς ἠθικῆς του βελτιώσεως φροντίζοντας γονεῖς, ἢ προστάτας αὐτοῦ, οὐδὲ νὰ περιφέρηται εἰς ἀτόπους συναναστροφὰς, προξενούσας ἀτιμίαν καὶ εἰς αὐτὸν τὸν ἴδιον, καὶ εἰς τοὺς γονεῖς καὶ συγγενεῖς του, καὶ εἰς αὐτὴν τὴν Σχολήν.

Ἄρθρ. θ'. Εἰς ὅποιανδήποτε περίρρασιν ἀπαγορεύεται ἀπὸ τοῦ μαθητοῦ ὁ ἄκαιρος γέλως, ὁ ἀπλοὺς χωρὶς τινος ἀνάγκης ψιθυρισμὸς, ἢ συχνὴ ἔξοδος καὶ εἴσοδος εἰς τὴν παράδοσιν, ἢ κατὰ τῶν μαθητῶν ὕβρις, ἢ κατὰ διδασκάλου ἐλαχίστη αἰψάθεια, ἢ ληψοδοσίαι ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς Σχολῆς, ἢ δάνεισις πραγμάτων τινῶν εἰς ἄλλους, καὶ ἐν γένει, πᾶν τὸ ταραττον τὴν κοινὴν ἡσυχίαν, καὶ

ἀρμονίαν· διὸ καὶ ἀναγκάζεται ἕκαστος μαθητὴς νὰ προμηθεύηται ἀπὸ πρώτας, ὅσα τῷ χρειάζονται ἢ τοῦλάχιστον μετὰ μεσημβρίαν· ἄλλως, εἶναι ἀσυγχώρητος ἢ ἐκ τῆς Σχολῆς ἔξοδος.

Ἄρθρ. ι. Χρέος ἀπαραίτητον ἑκάστου μαθητοῦ εἶναι τὸ νὰ ᾖ καθαρός τό, τε πρόσωπον, καὶ τὰς χεῖρας, τοὺς πόδας καὶ τὰ ἐνδύματα, μὲ κόμην κτενισμένην, ὄνυχας κεκομμένους, καὶ εἶναι ἄλλο ἢ καθαριότητος ἀπαιτεῖ ἐξ ἀπαντος· ὡσαύτως πρέπει νὰ φροντίζῃ καὶ περὶ τῆς καθαριότητος τῆς Σχολῆς, μὴ ἔχων τὴν ἄδειαν μηδὲ νὰ τρώῃ τι ἐντός, ἢ καὶ ἐκτός τῆς παραδόσεως, πρὸ τῆς διωρισμένης ὥρας τοῦ γεύματος ἔξω τῆς παραδόσεως· εἰς δ' ἐκ τῶν μαθητῶν κατὰ σειράν εἶναι ὑπόχρεως νὰ καθι-ρίζῃ τὴν Σχολήν.

Ἄρθρ. ια. Πάντοτε μὲν ἡ εὐταξία ἀπαιτεῖται παρὰ τῶν μαθητῶν, οὐχ ἤκιστα δὲ, ὅταν ξένοι τινὲς ἄνδρες εἰσέλθωσιν εἰς τὴν Σχολήν, καὶ μάλιστα, ὅταν ὁ διδάσκαλος ἔστιν ὅτε ἀναγκασθῇ νὰ ἐξέλθῃ τῆς παραδόσεως· κατὰ τὰ διάφορα ὑποκείμενα πρέπει νὰ γινῆται καὶ ἡ τιμὴ ὡς ἀπὸ μέρους τῶν μαθητῶν, καθὼς καὶ ἀπὸ τοῦ διδασκάλου, ὅταν τυχόν εἰσέλθωσιν εἰς τὴν παράδοσιν. Ὅταν δὲ ἔξοχόν τι ὑποκείμενον ἐπισκεφθῇ τὴν Σχολήν, σημαίνεται ἡ ἔλευσις αὐτοῦ διὰ τῆς σημάσεως τοῦ Κώδιου· γίνεται ἡ ἀνήκουσα πρὸς αὐτὸν τιμὴ, ἀνισταμένων πάντων, καὶ δὲν κάθηνται, ἂν δὲν διαταχθῶσι παρὰ τοῦ διδασκάλου· ὅταν δὲ οἱ μαθηταὶ παύσωσι τῶν ἐργασιῶν των, ἅς μελετῶσιν ἰδιαίτερον, πειθόμενοι εἰς τὸν ἐπιστατοῦντα αὐτοὺς Παιδονομον.

Ἄρθρ. ιβ'. Εἶναι ἐλεύθερος πᾶς μαθητῆς ἀνωτέρας τάξεως, σπουδάζων καὶ ἄλλην τινα διάλεκτον, ἢ ἄλλο τι μάθημα ἔξω τῆς Σχολῆς, νὰ ἐλλείπη μὲν ἐξ ἀνάγκης τὰς ἄλλας ὥρας, ἀφρεύκτως ὁμῶς νὰ ἦναι παρὼν εἰς τὴν τεταγμένην ὥραν τῶν μαθημάτων τῆς ἰδίας αὐτοῦ τάξεως, ἢ καὶ τῆς ἄλλης κατωτέρας τάξεως, ὅταν ἔχη ἔνδειαν αὐτῶν, ὡς εἰσέτι ἀγύμναστος, καθὼς καὶ πᾶς ἄλλος μαθητῆς ἐκ τῶν κατωτέρων κλάσεων, ἐκτελέσας τὰ ἴδια αὐτοῦ χρεῖα, εἶναι ἐλεύθερος νὰ ἀκροάζεται καὶ ἄλλων ἀνωτέρων τάξεων μαθήματα.

Ἄρθρ. ιγ'. Πρέπει ἕκαστος ἐκ τῶν μαθητῶν νὰ γνωρίζῃ ὅτι δις τοῦ ἐνιαυτοῦ καθ' ἑξαμηνίαν θέλουσι γίνεσθαι ἐξετάσεις· αἱ μὲν τῆς χειμερινῆς ἑξαμηνίας, μερικώτεραι· αἱ δὲ τῆς θερινῆς, γενικώτεραι, προσκυλουμένων καὶ ἄλλων διδασκάλων καὶ λογίων ἀνδρῶν, καὶ ἓνος τοῦλάχιστον μέλους τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐπιτροπῆς· ἐφ' ᾧ καὶ οἱ μαθηταὶ τούτοις ἔχοντες πρό ὀφθαλμῶν, ὀφείλουσι νὰ ἐπιμελῶνται εἰς τὰ μαθήματα αὐτῶν, διὰ νὰ δίδωσιν ἐν καιρῷ λόγον τῶν ὅσα ἔμαθον δημοσίως, καὶ οὕτω καὶ ἠθικῶς νὰ ὠφελῶνται, καὶ νὰ ἐφελκυσθῶσιν εἰς ἑαυτοὺς τὴν εὐνοίαν ὄλων ἐκτος δὲ ἀσθενείας, ἢ κατεπειγοῦσης τινός ἀνάγκης, δὲν δύναται νὰ ἐλλείψῃ μαθητῆς ἐκ τῶν δημοσίων ἐξετάσεων· ἐκ μέρους δὲ τῆς Ἐφορείας καὶ τῶν γονέων ἐπὶ τῶν δημοσίων ἐξετάσεων, διὰ τὰς εὐστόχους τῶν μαθητῶν ἀποκρίσεις εἰς τὰ ἐρωτώμενα, ὀφείλεται ἐγγραφῶς πρὸς τὸν διδάσκαλον εὐχαριστήριον, καθὼς καὶ εἰς πάντα ἀριστεύσαντα μαθητὴν. Τὰ δὲ περὶ ἐξετάσεων κανονίζονται ἰδιαίτερον πρὸ τινῶν ἡμερῶν τῆς ἐξετάσεως.

Ἄρθρ. ιδ'. Ἐκαστος μαθητῆς ὀφείλει νὰ προμηθεύηται τὰ χρησιμεύοντα εἰς αὐτὸν βιβλία, καὶ ὅλα τὰ ἐργαλεῖα τῆς γραφῆς ἐγκαίρως, διὰ νὰ μὴ ὀπισθοδρομῇ, γερούμενος τῶν ἀναγκαίων. Εἰς τὸν ἀποδεδειγμένον δὲ ὡς πτωχὸν μὲν καὶ ἄπορον μαθητὴν, ἀλλ' ἐπιμελῆ καὶ χρηστοθήτη, ὀφείλει ἡ Ἐφορεία νὰ προσφέρῃ δωρεὰν τὰ ἀναγκαίου-
τα εἰς αὐτόν.

Ἄρθρ. ιε'. Δὲν πρέπει κανεὶς μαθητῆς ν' ἀναχωρῇ εἰς τέχνην, ἢ εἰς ἄλλο τι μέρος, παραιτούμενος τῶν μαθημάτων αὐτοῦ, ἂν δὲν εἰδοποιηθῇ διὰ τῶν γονέων αὐτοῦ ὁ διδάσκαλος καὶ διὰ τοῦ διδασκάλου ἡ Ἐφορεία· διὸ καὶ ὀφείλει ἀπὸ μέρους τῶν γονέων αὐτοῦ νὰ δόθῃ ἔγγραφον εὐχαριστήριον εἰς τὸν διδάσκαλον, ὅπου σημειοῦται καὶ ἡ αἰτία τῆς ἀναχωρήσεως αὐτοῦ, ἔτι καὶ σημειοῦται εἰς τὸν ἐπὶ τούτῳ διωρισμένον πίνακα τῶν κατὰ διαφόρους καιροὺς ἐλθόντων καὶ ἀναχωρησάντων μαθητῶν.

Ἄρθρ. ις'. Ἀπαγορεύεται εἰς πάντα μαθητὴν τὸ νὰ βάλῃ χεῖρα εἰς ξένον τι πράγμα, ἢ νὰ κηλιδώσῃ, ἢ νὰ γράψῃ τι, ὅπου φθάσῃ, ἢ ἐπὶ τῶν νόμων, ἢ ἐπὶ τοῦ προγράμματος, ἢ νὰ κάθηται εἰς μὴ ἀνήκον αὐτῷ μέρος. Πρέπει δὲ νὰ κάθηνται εἰς τοὺς διωρισμένους αὐτῶν τόπους, κατὰ τὰς ἀναλόγους αὐτῶν δυνάμεις.

Ἄρθρ. ιζ'. Δὲν συγχωρεῖται εἰς κανένα μαθητὴν νὰ ὀμιλῇ ἄλλην διάλεκτον ἐντὸς τῆς Σχολῆς, ἐκτὸς τῆς καθομιλουμένης Νεοελληνικῆς· ὡσαύτως δὲν συγχωρεῖται κατ' οὐδένα τρόπον ἡ χρῆσις καπνοχόρτου καὶ τῶν λοιπῶν τοιούτων ἐντὸς τῆς παραδόσεως, οὐδ' εἰς τὸν διδάσκαλον, οὐδ'

εἰς κανένα ἐκ τῶν εἰσερχομένων εἰς τὴν παράδοσιν δι' ἀκρόασιν, ἢ ἄλλην τινὰ αἰτίαν.

Ἄρθρ. ιγ'. Εἰς πᾶν μάθημα πρέπει νὰ δεικνύη ἐπιμέλειαν ὁ μαθητὴς, καὶ χρηστὴν διαγωγὴν ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς Σχολῆς· ἐπειδὴ ὁ διδάσκαλος ὑποχρεοῦται, καταστρώων εἰς ἰδιαίτερον κατάλογον ἐκάστου μαθητοῦ, τὸ ὄνομα, τὸ ἐπώνυμον, τὴν ἡλικίαν, τὴν πατρίδα, τὴν τάξιν αὐτοῦ, πὸν καιρὸν, καθ' ὃν ἦλθεν εἰς τὴν Σχολὴν, νὰ σημειώη καὶ τὴν πρόδον καὶ τὴν χρηστὴν αὐτοῦ διαγωγὴν, καὶ τὰναντία τούτων ὡσαύτως εἰς ἰδιαίτερον βιβλίον σημειοῦνται οἱ εἰς διαφόρους ἀταξίας ὑποπίπτοντες μαθηταί· Τὸ δὲ Σάββατον γίνεται ἔρευνα τῶν μαθητῶν, καὶ οἱ μὲν καλοὶ ἀνταμείβονται, οἱ δὲ πικροῦνται κατὰ τὴν ἐρισιμότητα καὶ ποσότητα τῶν ἀμαρτημάτων τῶν, τιμωροῦνται.

Ἄρθρ. ιδ'. Ἡ τελευταία τῶν μαθητῶν τάξις ἀνατίθεται εἰς τοὺς μαθητὰς τῆς πρώτης τάξεως· ὀφείλουσι λοιπὸν οὗτοι νὰ παρὰ δίδωσι τὸ μάθημα εἰς αὐτοὺς, νὰ ἐξασκῶσιν αὐτοὺς εἰς τὴν στοιχειώδη τεχνολογίαν, καὶ νὰ ἐπιτηρῶσιν αὐτοὺς, καὶ τοῦτο πάλιν γίνεται ὑπὸ τὴν ἔποψιν τοῦ διδασκάλου μέχρις οὗ διαταχθῶσι περὶ τούτου, τοῦ χρόνου προϊόσης, τὰ δέοντα καὶ διὰ νὰ μὴ γίνηται παραμικρὰ σύγχυσις, διορίζονται τὰ περὶ τούτου εἰς ἰδιαίτερον τι σημείωμα.

Ἄρθρ. ιε'. Ἡ ἔναρξις τῶν μαθημάτων γίνεται πρὸ πέντε ὥρων πρὸ μεσημβρίας, καὶ μίαν καὶ ἡμίσειαν, ἢ καὶ δύο ὥρας μετὰ μεσημβρίαν· ἡ δὲ τελείωσις τῶν μαθημάτων

περὶ μὲν τοὺς ἕξ θερινοῦ μῆνας γίνεται περὶ τὰς 10, τοὺς δὲ χειμερινούς περὶ τὰς 11, ἐκτὸς τῶν ἑσπερινῶν καὶ ἀποδείπνων, ὅτε τελειοῦνται, σημαίνοντος τοῦ σημάντρου τῆς ἐκκλησίας, καὶ τῶν Σαββάτων, ὅτε μετὰ μεσημβρίαν γίνεται γενικὴ παῦσις. εἰς τὰς παραμονὰς δὲ τῶν ἑορτασίμων ἡμερῶν τὸ ἑσπέριον μάθημα ταχύτερον σημαίνεται· ἰδιαίτερον δὲ πρόγραμμα διορίζει κατὰ πᾶσαν ἑξαμηνίαν τὰ ἐν τῷ διαστήματι τούτῳ παραδοθητόμενα μαθήματα, ὅπου σημειοῦται καὶ ἡ τεταγμένη ὥρα ἐκάστου μαθήματος, καθὼς καὶ ὁ τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας διοργανισμὸς περιλαμβάνει.

* Ἄρθ. α'. Ἑορταὶ καὶ διακοπαὶ διορίζονται αἱ αὐταί, καθὼς καὶ ὁ γενικὸς κανονισμὸς περιλαμβάνει· ἀναγκαίως δὲ προστίθενται εἰς ταῦτα ἡ ἑορτὴ τῆς ἁγίας Κυριακῆς τὴν 7 Ἰουλίου, ἡ τῶν Ταξιάρχων τὴν 8 Νοεμβρίου, καὶ ἡ τῶν ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης τὴν 21 Μαΐου, καὶ ἡ ἀκόλουθος ἡμέρα τῶν ἐξετάσεων, πρὸς μικρὰν ἀνεσίαν, ἂν δὲν ᾖναι διακοπὴ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Περὶ τῶν καθήκοντων τοῦ Παιδονόμου.

* Ἄρθ. α'. Ἀνάγκη νὰ συνισᾶται φρόνιμῶς Παιδονομὸς, διὰ νὰ ἐπιστατῇ ἀγρύπνως, πρὸς εὐταξίαν τῶν μαθητῶν· μερικώτερον δὲ εἶναι ὑπόχρεως, ἐρχόμενος πρωταίτερον τοῦ διδασκάλου, ν' ἀνοίγῃ τὴν Σχολὴν, μέχρι τῆς τοῦ διδασκάλου ἐλευσεως εἰς τὴν παράδοσιν νὰ ἐπιτηρῇ τοὺς

μαθητάς πληρεξουσίως, μετὰ μεσημβρίαν ὡσαύτως· ἐπιστατεῖ εἰς τὴν τῶν μαθητῶν ἄνευ τινός θορύβου ἀπολυσιν, ἐπιτηρεῖ αὐτοὺς καὶ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ ἐν τῷ νάρθηκι, ὑποχρεούμενος ἔστιν ὅτε νὰ περιφέρηται καὶ εἰς τὸν νάρθηκα, καὶ εἰς τὰς δημοσίους ἰδούς, πρὸς καταστολὴν τῶν ἀτάκτων. Τὴν ἑορτὴν τῶν τριῶν Ἱεραρχῶν, ὅτε τελεῖται ἡ τῆς Σχολῆς πανήγυρις, καθὼς καὶ τὴν ἡμέραν τῶν ἐξετάσεων, διευθετεῖ τὰ δέοντα· περιφέρεται εἰς τὸ γραφεῖον, ἢ ὅπου ἄλλοθι συναθροίζονται οἱ μαθηταί, διὰ νὰ μὴ συμβαῖνῃ ἡ παραμικρὰ ἀταξία· εἰς αὐτὸν τοῦτον ἀνατίθεται καὶ ἡ φροντίς περὶ τῆς καθαριότητος τῆς Σχολῆς καὶ τῶν μαθητῶν, ἐπιτηρουμένων ἐπ' αὐτῷ τούτῳ καθ' ἑκάστην ἡμέραν ὑπ' αὐτοῦ.

Ἄρθρ. β'. Ὀφείλει ὁ Παιδονόμος ν' ἀναχωρῇ, μετὰ τὴν ἐκ τῆς Σχολῆς ἀπέλευσιν ὅλων τῶν μαθητῶν, ἀφοῦ προηγουμένως ἐκθέσῃ εἰς τὸν διδασκάλον τὰς διαφορὰς τῶν μαθητῶν ἀταξίας ἀμερολήπτως, διὰ νὰ γίνηται τὴν ἐπιούσαν τὴν ἀνήκουσα ποινὴ εἰς τοὺς παραβάτας καὶ ἀτάκτους ἐκ τῶν μαθητῶν. Παρόντος δὲ τοῦ διδασκάλου, δύναται καὶ ἐκ τῆς Σχολῆς νὰ ἐξέλθῃ δι' ἰδίας τινὰς ἀνάγκης, εἰδοποιουμένου τοῦ διδασκάλου, μέχρι τῆς ὀρισμένης ὥρας. Ἐν γένει δὲ ὀφείλει νὰ συμμορφοῦται μετὸν παρόντα Κανονισμόν, ἡπίως πρὸς τοὺς μαθητάς φερόμενος· ἐν καιρῷ ἀνάγκης δύναται καὶ ἐκτάκτως νὰ εἰδοποιήσῃ τὸν διδασκάλον περὶ ἀτάκτου τινὸς μαθητοῦ, διὰ νὰ γίνηται ἀμέσως ἡ τιμωρία πρὸς καταστολὴν τῶν καταχρήσεων.

Ἄρθρ. γ'. Ὁ Παιδονόμος, ὅστις δὲν ἐκπληροῖ τὰ χρέη αὐτοῦ καθ' ὅλην τὴν ἀκρίβειαν, οὔτε ἐντός, οὔτε ἐκτός τῆς Σχολῆς, ἢ χαριζόμενος, ἢ ὅπωςδήποτε ἀντιβαίνων εἰς τὸ πρῶτον καὶ δεύτερον ἄρθρον τῶν καθηκόντων αὐτοῦ, ἢ ὑπὲρ τὸ καθῆκον αὐτῷ σφετεριζόμενος δικαιώματα, ὁ τοιοῦτος ἀπαξ καὶ δις συμβουλευέται, καὶ ἂν μένη ἀδιόρθωτος, ἀποβάλλεται ὑπὸ τῆς Ἐφορείας καὶ τοῦ διδασκάλου, διὰ νὰ ἀντισταθῆ ἄλλος χρησιμώτερος εἰς τὸ τῆς Παιδονομίας ἐπάγγελμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Περὶ ποινῶν καὶ βραβεύσεων τῶν μαθητῶν.

Ἄρθρ. α'. Πᾶς μαθητῆς ἀντιβαίνων εἰς τὸ α'. ἄρθρον τοῦ Κανονισμοῦ, ἢ ὡς μὴ φυλάττων εὐταξίαν καὶ τὸ χριστιανικὸν καθῆκον, ἢ ὡς περιφερόμενος ἔνθεν κάκειθεν, ἢ μὴ γνωρίζων ἐκ σήθους τὴν προσευχὴν, ἢ τὸ μάθημα εὐκρινῶς, ἢ θορυβῶν, ὅτε γράφουσιν οἱ μαθηταὶ ἐξήγησιν, ἢ μὴ εἰσερχόμενος εἰς τὴν παράδοσιν μετὰ τὴν γραφὴν τῆς ἐξηγήσεως, ἢ μὴ ὑπαγορεύων καλῶς, ἢ ἀπειθῶν εἰς τὸν Παιδονόμον, ἢ ἐν καιρῷ τοῦ γέματος ἐπισωρευόμενος, ὅπου οὐ δεῖ, ἢ, παρελθούσης μιᾶς ὥρας, μὴ ἐρχόμενος εἰς τὴν Σχολὴν, ἢ φιλονεικῶν εἰς τὴν ἐξήγησιν τοῦ μαθηματος, ἢ εἰς τὴν καθαριότητα τῆς Σχολῆς, ὁ τοιοῦτος συμβουλευέται κατὰ πρῶτον ἰδίᾳ ὑπὸ τοῦ διδασκάλου, δεύτερον δημοσίως ἐπὶ παραδόσεως, καὶ τρίτον, ἂν φωραθῆ ἀντιβαίνων, ἐξελέγχεται ἐπὶ παρουσίᾳ καὶ τῶν ἐφόρων. ἂν δὲ δὲν

διορθωθῆ, σημειοῦται ὡς ἄτακτος εἰς τὸν ἐπὶ τούτῳ ἰδιωρισμένον Πίνακα, ὅστις θέλει βληθῆ ὑπ ὄψιν πάντων τῶν ἐν τῇ δημοσίᾳ ἐξετάσει συνελθόντων, διὰ νὰ ἐξελεγχθῆ ὁ τοιοῦτος δημοσίως, καὶ οὕτω τοῦ λοιποῦ σωφρονισθῆ. Ἐξ ἐναντίας ὁ φυλάττων ὄλα τὰ εἰρημένα καθήκοντα, ἐπαινεῖται παρὰ τοῦ διδασκάλου ἐπὶ παραδόσεως, καὶ παρόντων τῶν Ἐφόρων, καὶ ἐξ ἐναντίας σημειοῦται εἰς τὸν Πίνακα ὡς εὔτακτος, διὰ νὰ ἐπαινεθῆ δημοσίᾳ ἐπὶ τῶν ἐξετάσεων.

Ἄρθρ. β'. Ὁ ἀντιβαίνων εἰς τὸ β'. ἄρθρον τοῦ κανονισμοῦ, ἢ ὡς μὴ ἐρχόμενος ἐγκαίρως ἀπὸ πρωίας εἰς τὴν Σχολήν, ἔκτος ἀνάγκης, ἢ μὴ ἀνισάμενος, ὅτε δεῖ, ἢ καθήμενος, ὅτε οὐ δεῖ, ἴσταται ὀρθίος μίαν ὥραν· ἐξ ἐναντίας ὁ φυλάττων ταῦτα, ἐπαινεῖται παρὰ τοῦ διδασκάλου, ὡς εὐπειθῆς καὶ εὔτακτος μαθητῆς, ἀνταμειβόμενος ἔστιν ὅτε καὶ πραγματικῶς.

Ἄρθρ. γ'. Ὁ ἀντιβαίνων εἰς τὸ ε'. τοῦ Κανονισμοῦ ἄρθρον, ἢ ὡς μὴ ἐρχόμενος πραγματικῶς ἐν καιρῷ τῶν Κυριακῶν καὶ Ἑορτῶν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, ἢ μὴ ἴσάμενος, ὡς δεῖ, ἀλλ' ἐνθεν κάκειθεν, ἔκτος ἀνάγκης, περιφερόμενος, καὶ ψυχρῶς πως περὶ τὰ θρησκευτικὰ φερόμενος, συμβουλεύεται καὶ ἂν δὲν διορθωθῆ, ἴσταται ὀρθίος δι' ὅλης τῆς ἡμέρας καὶ νῆσις, ἐξελεγχθεὶς δημοσίᾳ ὑπὸ τοῦ διδασκάλου ἐπιμένων δὲ, ὡς ἀντιχριστιανικὸς καὶ κακοήθης, συγκαταθέσει τῶν Ἐφορων, πρέπει ν' ἐποβάλληται ὁ τοιοῦτος ἐκ τῆς Σχολῆς, ἵνα μὴ γίνηται κακὸν εἰς τοὺς μαθητὰς παράδειγμα.

ἐξ ἐναντίας ὁ φυλάττων τὰ καθήκοντα ταῦτα, στολιζόμενος μὲ τιμητικὸν παράσημον, βραβεύεται καὶ πραγματικῶς.

Ἄρθρ. δ'. Ὁ ἐλλείπων ἐναντίον τοῦ ς'. ἄρθρου, ἢ πρόμεσημβρίας ἢ μετὰ μεσημβρίαν, χωρὶς τῆς εἰδήσεως τοῦ διδασκάλου, ὅτε οὐ δεῖ, κατὰ πρῶτον συμβουλεύεται· δεύτερον γονατίζει ἐπὶ παραδόσεως δύο ὥρας ἐξελεγχόμενος, τρίτον ποινικὸν λαμβάνει παράσημον, ὡς ἄτακτος καὶ ἀπειθείης μαθητῆς, τελευταῖον ἀποβάλλεται καὶ διώκεται ἐκ τῆς Σχολῆς· ἐξ ἐναντίας, ὅστις μαθητῆς δὲν ἔλειψεν ἀπὸ τοῦ νὰ ἐκτελῇ τὸ καθήκον τοῦτο δημοσίως ἐπανούμενος, βραβεύεται μὲ βιβλίον χρησιμεῦον εἰς αὐτόν, ἀντάξιον τῆς ἐπιμελείας καὶ εὐπειθείας αὐτοῦ.

Ἄρθρ. ε'. Ὅστις ἐκ τῶν μαθητῶν, ἀντιβαίνων εἰς τὸ ζ'. ἄρθρου, δὲν ἔρχεται, ὅτε εἰδοποιεῖται παρὰ τοῦ διδασκάλου, ὁ τοιοῦτος ἐξεταζόμενος τὴν ἐπιούσαν μένει νῆσις· ἐξ ἐναντίας δὲ ὁ φυλάττων τοῦτο βραβεύεται μὲ γραφίδας ἢ χάρτιον καὶ τὰ ὅμοια.

Ἄρθρ. ς'. Ὁ μὴ ἐκτελῶν τὰ θρησκευτικὰ καθήκοντα, ἢ ἀντιβαίνων εἰς τὰς διαταγὰς τῶν γονέων του, ἐναντίον τοῦ γ. ἄρθρου, τιμωρεῖται, ὡς καὶ ὁ εἰς τὸ ε'. ἄρθρον ἀντιβαίνων, ἀν προηγουμένως δις καὶ τρίς συμβουλευόμενος δὲν διορθώθῃ· καθὼς καὶ ὁ φυλάττων βραβεύεται ὡσαύτως.

Ἄρθρ. ζ'. Ὁ φωρῶμενος ὡς κακοήθης, ἢ παίζων εἰς τοὺς δημοσίους δρόμους, τιμωρεῖται μὲ σφοδρὰν τινα ποινὴν, ἀνταξίαν τῆς κακοηθείας αὐτοῦ, ἐπιμένων δὲ εἰς τὴν κακοήθειαν καὶ μὴ διορθούμενος, διώκεται ἐκ τῆς Σχολῆς ὡς κακοηθέστατος.

* Ἄρθρ. η̄. Πᾶς ὁ ὑποπίπτων εἰς τὰ ἐν τῷ θ'. ἄρθρῳ περιλαμβανόμενα, καταδιβάζεται ἐκ μιᾶς εἰς ἄλλην κατωτέραν βαθμίδα, ἢ καὶ ἀναδέχεται ἀνελεύθερόν τινα ὑπηρεσίαν· ὅσον δὲ περὶ τῶν δανειζομένων, ἢ πωλουμένων πραγμάτων, οἱ τὰ τοιαῦτα πράττοντες, ἐκτὸς τοῦ ὅτι ὑπόκεινται εἰς τὰς ἀνωτέρω ποινὰς, στεροῦνται καὶ τῶν πραγμάτων ἐκείνων, τὰ ὁποῖα λαμβάνουσι δωρεὰν παρὰ τοῦ διδασκάλου, οἱ φυλάττοντες τὰ ἐν τῷ θ'. ἄρθρῳ, ἀναδιβάζόμενοι, ἂν γίνῃ ἀνάγκη, καὶ ἐκ μιᾶς κατωτέρας εἰς ἀνωτέραν βαθμίδα, βραβεύσις ἀνάλογος εἰς αὐτούς.

* Ἄρθρ. θ'. Ὁ ῥυπαρὸς μαθητὴς, ἢ ὁ ῥυπαίνων τὴν Σχολήν, καὶ ἀσυστολακῶς κινήσων ἐντὸς ἢ καὶ ἐκτὸς τῆς παραδόσεως, ὅτε οὐ δεῖ, ἐμπιύεται ὀρθίος παρ' ὅλων τῶν μαθητῶν, λαμβάνων καὶ πεινικὸν παράσημον· ὁ δὲ φυλάττων τὸ ἐπιτοῦτο τοῦ Κανονισμοῦ ἄρθρον, στολιζέται μὲ τὸ ἀνῆκον παράσημον, ἢ φιλοδωρεῖται ἐν καιρῷ μὲ ἀνάλογόν τινα ἀμοιβήν.

* Ἄρθρ. ι. Ὁ ἀντιδαινὼν εἰς τὸ ια'. ἄρθρον παιδεύεται, καθὼς καὶ ὁ εἰς τὸ πρῶτον ἄρθρον ἀντιδαινὼν· βραβεύεται δὲ ὁ φυλάττων τὸ ἄρθρον τοῦτο ὡσαύτως.

* Ἄρθρ. ια'. Ὁ μὴ προφθάνων, συμφώνως μὲ τὸ ιβ'. ἄρθροι, εἰς τὴν ὥρην τῶν μαθημάτων τούτων, χωρὶς τινος ἀνάγκης, ἐξάγεται τῆς παραδόσεως, μέχρι τῆς τελειώσεως τοῦ μαθήματος, τὸ ὁποῖον ἀκροάζεται ἔξωθεν ὀρθίος.

* Ἄρθρ. ιβ'. Ὁ ἐκ τῶν δημοσίων ἐξετάσεων ἐλλείπων μαθητὴς, ἐκτὸς κατεπειγούσης ἀνάγκης, ἀποβάλλεται ἐξ ἐναντίας οἱ εὐδοχιμοῦντες βραβεύονται παρὰ τῶν Ἐφόρων,

καὶ σημειοῦνται εἰς τὸν ἐπὶ τούτῳ πίνακα τῶν ἀριστεύσαντων μαθητῶν, διὰ νὰ παροξύνωνται εἰς τοῦτο καὶ οἱ ἄλλοι. Εἰς τοὺς μὴ εὐδοκιμήσαντας δὲ ἰκανὴ τιμωρία λογίζεται ἡ αἰσχύνη, τὴν ὁποίαν δικαίως θέλουσι δοκιμάσει, δημοσίως ἐξελεγχόμενοι, στερούμενοι καὶ τῶν εὐχαριστηρίων ἐγγράφων, τὰ ὁποῖα θέλουν δίδεσθαι εἰς τοὺς ἀριστεύσαντας.

* Ἄρθρ. γ'. Ὁ μὴ προμηθεύων δι' ἀμέλειαν τὰ ἀναγκαῖα αὐτοῦ βιβλία, ἐκτὸς τῶν ἀπόρων, κατὰ τὸ ἰδ'. ἄρθρον τοῦ Κανονισμοῦ, μένει δι' ὅλης τῆς ἡμέρας νηστis.

* Ἄρθρ. ιδ'. Ὁ ἀναχωρῶν ἐκ τῆς Σχολῆς, χωρὶς τῆς εἰδήσεως τοῦ διδασκάλου, ἐναντίον τοῦ ἰε'. ἄρθρου, θεωρεῖται ἄτιμος αὐτὸς τε καὶ οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ἢ οἱ προστατεύοντες αὐτόν.

* Ἄρθρ. ιε'. Ὁ βλάπτων, ἢ ζημιῶν τινα ἐκ τῶν συμμαθητῶν του, ἢ συντρίβων τι ἐντὸς τῆς Σχολῆς, ἢ γράφων ἐπὶ τοῦ προγράμματος, καὶ ἐν γένει, ἀντιδαινων εἰς τὸ ις'. ἄρθρον, ἐκτὸς τοῦ ὅτι εἶναι ὑπόχρεως ν' ἀποπληρώσῃ τὴν ζημίαν, ἂν ἀποπληροῦται, καταβιβάζεται ἐκ τῆς τάξεως αὐτοῦ μίαν ἐβδομάδα, ἢ καὶ ὀλιγώτερον, ἢ καὶ περισσότερον, ἀναλόγως τοῦ σφάλματος· ὁ δὲ καὶ αὖθις ὡς τοιοῦτος ἐξελεγχόμενος, ἀείποτε καταβιβάζεται, ἕως οὗ σωφρονισθῇ, ἀλλ' ὁ φωρῶμενος ὡς κλέπτης, καὶ μὴ διορθούμενος, μετὰ τὴν ἀνήκουσαν αὐτῷ παιδείαν, πρέπει ν' ἀποβάλληται ἐκ τῆς Σχολῆς· ἐξ ἐναντίας ὁ φυλάττων το ἀναπόφευκτον τοῦτο καθήκον, βραβεύεται ὑπὸ τοῦ διδασκάλου, καὶ διὰ πραγματικῶν ἀμοιβῶν, καὶ διὰ παρασήμου ἔστιν ὅτε.

* Ἄρθρ. ις'. Ὁ ὀμιλῶν ἄλλην, παρὰ τὴν νεο-ελληνικὴν

διάλεκτον μαθητῆς ἐντὸς τῆς Σχολῆς, ἐναντίον τοῦ ιζ'. ἄρθρου, ἂν τρίς εἰς τοῦτο ὑποπέσῃ, καὶ πάλιν δὲν παύσῃ, μένει ὀρθίος τρεῖς ὥρας, ἢ γονατίζει ἐπὶ παραδόσεως. Ἀπαγορεύεται δὲ ἡ χρῆσις καπνοχόρτου καὶ λοιπῶν ἀναγκαίως· ὁ ὑποπίπτων εἰς τοιοῦτον σφάλμα ἐκβάλλεται τῆς παραδόσεως μὲ κατασχύνῃν.

Ἄρθρ. ιζ'. Ὁ ἀμελής, κακοήθης, ἀφυῆς, καθὼς καὶ τὸ ιη'. ἄρθρον περιλαμβάνει, σημειοῦται εἰς τὸν ἐπὶ τούτῳ πίνακα, καθὼς καὶ ὁ ἐπιμελής, χρησιόηθης καὶ εὐφυῆς ἐξ ἐναντίας· ἀλλὰ μετὰ ἰκανὴν ἀνοχὴν ἐγκαίρως πρέπει ν' ἀποβάλλωνται τῆς Σχολῆς, διὰ νὰ χρησιμεύσωσιν ἴσως εἰς ἄλλην τινὰ ἐπιχείρησιν· πᾶς δὲ πρόσφυως ἀποκρινόμενος βραβεύεται, ἀναλόγως τῆς ἀποκρίσεως.

Ἄρθρ. ιη'. Ὁ μαθητὴς τῆς πρώτης τάξεως, ὅστις ἐναντίον τοῦ ιθ'. ἄρθρου, ὁὐκ ἐπιτηρεῖ τὴν τελευταίαν τάξιν εἰς ἃ δεῖ θεωρεῖται ὡς ἄτιμος καὶ ἀπειθῆς, καὶ διὰ παρασίμου ποινικοῦ ἔστιν ὅτε· ἐξ ἐναντίας ὁ ἐπιμελούμενος αὐτῶν, δημοσίως ἐπαινούμενος, φανεροῦται καὶ εἰς τὴν Ἐφορείαν τῆς Σχολῆς, διὰ νὰ τῷ γίνῃ ἀνάλογός τις ἀμειβή, καὶ κατὰ πᾶσαν ἑξαμηνίαν λαμβάνει ἐγγράφην εὐχαριστήριον παρὰ τοῦ διδασκάλου καὶ τῶν Ἐφόρων.

Ἄρθρ. ιθ'. Ὁ ἐλλείψας ἑορτὴν τινὰ, καθ' ἣν παραδίδεται μάθημα, ἐναντίον τοῦ κά. ἄρθρου, ἐκτὸς ἀνάγκης, ὑπόκειται εἰς τὴν ἕκτακτον τῆς Σχολῆς καθαριότητα, καὶ εἰς τὸν ἐντὸς τῆς Σχολῆς περιορισμὸν μίαν ἄλλην ἑορτάσιμον ἡμέραν ἀπὸ πρωΐας μέχρι ἐσπέρας ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ Παιδονόμου, ἢ ἐνὸς ἐκ τῶν εὐτακτοτέρων μαθητῶν.

Ἄρθρ. κ'. Κατὰ πᾶν Σάββατον ἀναπτύσσονται οἱ νό-

μοι. Κατά τας διαφόρους δὲ περιπτώσεις, καὶ κατὰ τὴν μεταμέλειαν, τὴν ὁποίαν δεικνύουσιν οἱ μαθηταί, ὁ διδάσκαλος μετρίαζει τὰς ποινάς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Περὶ γενικῶν καθηκόντων τοῦ Διδασκάλου καὶ τῶν Ἐφόρων.

Ἄρθρ. α'. Περὶ τῶν καθηκόντων τῶν διδασκάλων καὶ τῆς ἐφορείας ἀρχούντως περιλαμβάνει ὁ περὶ Σχολείων κανονισμὸς τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, ἀλλὰ καὶ ἐνταῦθα προστεθῆσαν πρὸς τέλειον ὀπωσοῦν ἀπαρτισμὸν τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ τὰ γενικώτατα αὐτῶν καθήκοντα ἐν περιλήψει.

Ἄρθρ. β'. Ὁ Ἑλληνοδιδάσκαλος ἀπαιτεῖται νὰ ᾖ ὀρθόδοξος, χρηστοθήης, καὶ ἄξιος τῆς διδασκαλικῆς ἑδρας, συζημένος ὑπὸ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς, συμμορφούμενος μὲ τὸν γενικὸν τῶν Σχολείων Κανονισμὸν, καθὼς καὶ μὲ τὸν μερικὸν τῆς ἡμετέρας Σχολῆς, γινόμενος τύπος καὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ εἰς τοὺς μαθητάς του, ἐντὸς τε καὶ ἐκτὸς τῆς Σχολῆς ὀφείλων νὰ ἐπιτηρῇ αὐτοῦς, ἀνταμείδων, χωρὶς τινος διακρίσεως, ἐνόμως τοὺς ἐπιμελεῖς καὶ χρηστοθήεις, καὶ τιμωρῶν ἀναλόγως τοὺς ἀμελεῖς καὶ κακοθήεις, εἰδοποιῶν τὴν Ἐφορείαν περὶ τῶν τῆς Σχολῆς πραγμάτων, καὶ μὴ ἐλλείπων ἀπὸ τὴν Σχολὴν εἰς τὰς διωρισμένας ἡμέρας καὶ ὥρας τῶν παραδόσεων, ἐκτὸς κατεπειγούσης ἀνάγκης, ὅτε πρέπει νὰ εἰδοποιῆται ἡ Ἐφορεία. Ὁ παραβαίνων τι ἐκ τούτων, πρέπει νὰ συμβουλευῆται ὑπὸ τῶν Ἐφόρων, ἂν γίνῃ καὶ αὐτὸς ἀνάγκη, καὶ ὑπὸ τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς· ἂν ἐμμένῃ ἀμελῶν, ἢ παραβαίνων τι ἐκ τῶν χρεῶν του, καὶ

μη διορθούμενος, συναινέσει τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐπιτροπῆς, ὑπ' ὄψιν τῆς ὑποίας πρέπει νὰ τεθῶσιν αἱ κατ' αὐτοῦ κατηγορίαι, παύεται, διὰ νὰ μὴ γίνηται φθορὰ καὶ χρημάτων καὶ καιροῦ.

Ἄρθρ. γ'. Ἐφοροὶ ἐκλέγονται οἱ ζηλωταὶ τῆς παιδείας, ἔχοντες χρέος συχνάκις νὰ ἐπισκέπτωνται τὴν Σχολὴν, φροντίζοντες ὑπὲρ τῆς εὐταξίας καὶ ἐπιμελείας τῶν μαθητῶν καὶ τῶν διδασκάλων, προνοοῦντες πᾶν τὸ εἰς τὴν Σχολὴν ἀναγκαιοῦν, βραβεύοντες τοὺς ἐπιμελεῖς ἐκ τῶν μαθητῶν, καὶ δεικνύοντες εὐγνωμοσύνην εἰς τοὺς ἀκαμάτους τοῦ διδασκαλοῦ κόπους, καὶ ἐν γενεῖ, πρέπει, συμμορφούμενοι, καὶ μὲ τὸν τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας Κανονισμόν, νὰ συντρέχωσιν εἰς τὴν πρόοδον τῆς παιδείας, μὴ παρεκτρεπόμενοι τῶν ἱερῶν αὐτῶν καθηκόντων, μηδ' ἐπεμβαίνοντες, ὅπου οὐ δεῖ, μισθοδοτοῦντες τὸν μηνιαῖον τοῦ διδασκαλοῦ μισθὸν ἐγκαίρως, καὶ ἀναλόγως τῆς ἐπιμελείας καὶ παιδείας τοῦ, μὴ ἐπιβαρύνοντες αὐτὸν μὲ τὴν εἰσπραξίν τῶν ὑπὸ τῶν γονέων γινομένων συνδρομῶν· ἐν περιπτώσει δ' ἀποβολῆς διδασκαλοῦ, ὀφείλουσι νὰ προειδοποιῶσι τὴν Κεντρικὴν Ἐκκλησιαστικὴν ἐπιτροπὴν, καὶ τοὺς προκρίτους τῶν ἐνοριτῶν, καθὼς καὶ αὐτὸν τὸν διδασκαλον.

Ἄρθρ. δ'. Εἰς τὴν σφῆρησιν δὲ τῶν ἄσα περιλαμβάνει ὁ ὀργανισμὸς οὗτος θέλει ἐπαγρυπνεῖ ἡ ἐντιμος ἐφορεία, ὁ τῆς ἐνορίας Ἀρχιερεὺς, καὶ οἱ διδάσκαλοι, πρὸς πληροῖα αὐτοῦ ἐκπλήρωσιν, καὶ βελτίωσιν τῆς Νεολαίας.

Ἐγράφθη ἐν τῇ Ἑλληνικῇ Σχολῇ τῆς κατὰ τὸ Κοντοσκαλιον ἐνορίας τῆς Ἀγίας Κυριακῆς.

1846. Μαΐου 1.

Ὁ Ἑλληνοδιδάσκαλος

Β. Δ. ΚΑΛΛΙΦΡΩΝ.

+ Ὁ Μελιτουπόλεως Εὐγένιος.

ΟΙ ΕΦΟΡΟΙ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

Α. Ἀναστασιάδης.

Γ. Γαβριηλίδης.

ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΕΘΘΙΝΗ ΛΕΓΟΜΕΝΗ ΥΠΟ ΤΩΝ
ΜΑΘΗΤΩΝ ΕΠΙ ΠΑΡΑΔΟΣΕΩΣ.

Βασιλεῦ οὐράνιε κ.τ.λ.

Παντοκράτωρ Κύριε ! εὐχαριστοῦμέν σοι ἐξ ὅλης καρδίας, ὅτι ἤγειρας ἡμᾶς ἐκ τοῦ ὕπνου ὑγιεῖς καὶ σώους. Σὺ διέλυσας τὸ σκότος τῆς νυκτός, καὶ ἔδωκας πάλιν τὸ ποθούμενον φῶς εἰς τὴν παροῦσαν ἡμέραν. Πάτερ τῶν φώτων ! παρακχλοῦμέν σε μετὰ πίστεως ὀρθῆς, διάλυσον τὸ σκότος τῆς ἀγνοίας καὶ τῶν παθῶν ἡμῶν· φώτισον τὸν νοῦν καὶ τὴν θέλησιν ἡμῶν τῷ γωτὶ τῆς Παντοκρατορικῆς χάριτός σου. Ἐνίσχυσον ἡμᾶς, Θεέ ! διὰ τὸ ἀρχίσωμεν κρυθύμως τὴν ἐργασίαν τῆς κλήσεως, εἰς ἣν διώρισας ἡμᾶς· φώτισον ἡμᾶς νὰ ἐξεταζώμεν ἐπιμελῶς, καὶ νὰ μανθάνωμεν τὰ κεκρυμμένα μυστήρια τοῦ Ἀγίου σου νόμου, καὶ νὰ ἐπικαλωμέθα καθ' ἑκάστην μετὰ χαρᾶς τὸ Ἅγιόν σου ὄνομα.

Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς κ.τ.λ.

ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΕΣΠΕΡΙΝΗ ΜΕΤΑ ΤΩΝ ΠΑΡΑΔΟΣΕΩΝ
ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ.

Παντοδύναμε Θεέ ! ἐπειδὴ ἐζήσαμεν μέχρι τῆς παρουσίας ὄρας διὰ τῆς πανσόφου καὶ παναγάθου προνοίας Σου, εὐχαριστοῦμέν σοι δι' ἔσας ἐλάβομεν σήμερον εὐεργεσίας ἀπὸ τὴν εὐσπλαγχόν Σου χεῖρα, καὶ μετινοοῦμεν ἐξ ὅλης καρδίας δι' ὅσας ἐπραξάμεν ἁμαρτίας. Δεόμεθα Σου νὰ σκεπάσῃς ἡμᾶς ἐν τῷ καιρῷ τοῦ ὕπνου μὲ τὴν ἁγίαν Σου σκίαν, καὶ νὰ μᾶς δώσῃς τὴν χάριν, νὰ ἐπιλογοιζώμεθα πάντοτε τὴν αἰώνιον ἰκελίην ἀνάπαυσιν, τὴν ὁποίαν ἠτοίμασας εἰς ἐκείνους, ὅσοι Σὲ ἀγαπῶσι.

Καταξίωσον Κύριε ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ κ.τ.λ.

Τ Ε Λ Ο Σ.

